

Editörden

Allah'a hamd, Resulüne salat ve selam olsun.

Fransa'da Hristiyan bir anne, yedi yaşındaki çocuğunun elinden tutmuş, bir caminin kapısında beklemektedir. Cami imamı kadının neden kapıda beklediğini merak edip sorunca çok dikkat çekici ve o kadar da önemli bir cevap alır. Kadın şunu söyler: "Bizim Müslüman komşularımız var. Onların çocukları anne-babalarına iyi davranıyorlar. Ben de çocuğumun bana iyi davranmasını istiyorum. Çocuğumu yetiştirmeniz için buraya getirdim." İşte bu, İslam'ın ta kendisidir, yani fitrata teslim olmaktır.

İlahiyat Akademi dergisi olarak bu sayımızda fitrata teslim olması gereken en önemli kurum olarak aile kurumunu seçtik. Değerli okuyucularımızın karşısına bu konuyla çıktık. Yeni bir sayının böylesine önemli bir konuyla çıkmış olmasından dolayı Rabbimize şükrediyoruz.

Türkiye'de son zamanlarda "Son Kale" olarak ifade edilen bu önemli kurumun, eli kalem tutan bütün kesimler tarafından savunulması, kalenin hiçbir iç ve dış saldırıya maruz kalmaması için çaba sarf edilmesi hayati önem taşımaktadır. Anne-babanın çocuklara karşı vazifeleri sık sık dillendirilmeli, başta genç nesillerin, yakıtı insanlar ve taşlar olan o azaptan muhafaza edilmesi en büyük vazife kabul edilmelidir.

İslam'ın nasıl bir aile modeli istediği hutbe ve vaazlarla, akademik ve serbest çalışmalarla sürekli gündemde tutulmalıdır. Hayatımızın merkezinde yer alması gereken mescitlerin ailelerimizin günde en az bir defa -bu yatsı namazı olabilir- ailecek gidilecek yer olması çok önemlidir. Zaman zaman Mescid-i Nebevî'nin inşasından bahsederken öğrencilerime şunu sorarım: "Bu ay içinde anne-babasıyla birlikte AVM'ye (alış-veriş merkezi) giden var mı?" Otuz kişilik bir gruptan birkaç kişi parmak kaldırır. "Peki bu ay anne-babasıyla vakit namazları için bir defa da olsa camiye giden var mı?" Maalesef parmak kalkmaz. Tevhidi bir eylem olan namazın Müslümanlarla omuz omuza kılındığı bir mekânın İslam ailesinin hayatının merkezinde yer alması için elbette ki akademi de çaba sarf etmelidir. Araştırmalarla bu işin ehemmiyeti kavratıldığında Rabbimizden umut ediyoruz ki kalpleri mescitlere bağlı gençler neşet edecek ve onlar istikbalde İslam ailesini en güzel günlere taşıyacaklardır. Allah rızasının öncelendiği aileler onların omuzlarında yükselecektir.

Aile içinde çocukların kesinlikle ihmal edilmemesi gerekir. Onları televizyonun ya da cep telefonlarının mahkûmları haline getirmek büyük bir cinayete kapı aralamaktır. Zira küçük beyinler neyin zararlı, neyin faydalı olduğunu kavrayabilecek seviyede değillerdir. Bazen toplumda ebeveynlerin cahilane davranışlarına şahit olduğumuzu burada belirtmeliyiz. Çocuk, yaramazlık

---

yapmasın diye tutup tv'nin önüne oturtan anne-babalara şahit olmaktadır. Bu ebeveynlerin yetiştirilmesi, çocuk eğitimine dair yönlendirmelerin yapılması, "Son Kale"nin muhafazası açısından yine can alıcı bir konudur. Her gece birkaç saat çocuklara zaman ayırmak icab edecektir. Onların dijital dünyaya mahkûm edilmemesi için ebeveynin onlarla oynaması, kucaklaması, sevgisini göstermesi, zaman ayırması çok önemlidir. İşte altı çizilmesi gereken hususlardan biri de bilinçli ebeveynler yetiştirme meselemizdir.

İnternet ortamında çocukları intihara sürükleyen programlar, zaman zaman hemen herkesin duyduğu bir husustur. Bir dostumun örümcek adam gibi uçmak isteyen bir çocuğunun yedinci kattan kendisini atması bizzat yaşadığımız bir hadise olarak üzerimizdeki etkisini hala korumaktadır. Onları dijital dünyanın tehlikelerinden muhafaza etmenin yolu onlarla oynamaktan geçer. Bu konuda en büyük örneğimiz son elçi Muhammed (s.a.v)'dir. O, çocukları sevmiş, kucaklamış ve öpmüştür. Üretimde sınır tanımayan kapitalist sistem, çocuklar üzerinden de kazanmak için sanal âlemde çok şeyler üretecek ve tabii ki ifsadın en alasını yapmaktan da asla çekinmeyecektir.

Başta Türkiye toplumu olmak üzere gelecekte fikren ve zihnen güçlü bir neslin inşası için aileye dair ciddi çalışmalar yapmak, her akademisyenin hedefleri arasında yer almalıdır. Beşeri ilimlerin her sahasında sırf ailenin korunması adına projeler üretilmelidir.

İlahiyat fakültesi olarak bu sayımızda aileyi değişik başlıklar altında ele almaya çalıştık. Aile sağlığından aile içinde ferdileşmeye, İslam'ın aile anlayışından modern aile anlayışına kadar uzanan çalışmalarla bir nebze de olsa bu sahaya katkı yapmak istedik.

Bu vesileyle dergimizin bu sayısına katkıda bulunan tüm makale sahibi hocalarımıza, hakemlik yapan akademisyenlerimize, bu derginin yayın hayatına kazandırılmasında emeği geçen sayın rektörümüz Prof. Dr. Ali GÜR'e, sayın dekanımız Prof. Dr. Şehmus DEMİR'e, ilahiyat fakültemizin akademik ve idari çalışanlarına buradan teşekkür ediyor, kıymetli okuyucularımıza muhabbetlerini sunuyorum.

Prof. Dr. Mehmet AKBAŞ

Gaziantep Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

İlahiyat Akademi Dergisi Sayı Editörü

From the Editor

May praises be to Allah, and may greetings be to the Prophet.

A Christian mother in France holds the hands of her seven-year-old child before the doors of a mosque. After being asked by the imam why she is standing there, she states the following interesting and remarkable answer: "We have Muslim neighbors. Their children treat them very well. I want my child to treat me well, too. I came here to ask you to raise my child." This is actually the essence of Islam, submitting to nature.

We, The Journal of Theological Academia, selected the topic of family as the most important institution that should submit to nature of creation in this issue. We are here before our esteemed readers with this subject. We extend our gratitude to Allah as the new issue published with such an important topic.

It is critical for all authors and academics to make efforts to defend this important institution recently called "The Final Castle" in Turkey and to prevent any internal or external attacks against this castle. Duties of parents regarding their children should often be mentioned, and preventing young people from being burned within the eternal fire that is fed by humans and stones, should be deemed as the greatest mission.

The family model stipulated by Islam should always be reflected in sermons, speeches, and academic and free studies. Mosques that should be the key elements in our lives, should be the places which we should visit with our families at least once a day, for night prayers for instance. I occasionally ask my students the following while mentioning al-Masjid an-Nabawi: "Is there anyone who has been to a shopping mall with their family this month?" A couple of fingers were raised from a group of 30 students. "Well, is there anyone who has been to a mosque for prayers with their family this month?" Unfortunately, no fingers were raised. Academics should also make efforts to ensure that the place where daily prayers, that can be performed as religious tawhid activities, are conducted are alongside other Muslims is a key venue for all Muslims. After the importance of this topic is reflected through research, we hope that young people will devote their hearts to mosques and that they will help Islamic society reach the most pleasant of days. Families that prioritize Allah's consent will be established by them.

Children should never be neglected in a family. Making them the slaves of television or mobile phones means paving the way for great crime because young brains cannot separate the harmful from the beneficial actions. It should be noted that parents sometimes display ignorant attitudes. There are parents who tell their

---

children to watch television so that they will not misbehave. Teaching these parents and guiding them in terms of pediatric behaviors is critical for preventing "The Final Castle". Parents need to spare a couple of hours for their children every night. It is critical for parents to play with their children, hug them, show their love and spare time for their children so that children are not trapped in the digital world. Accordingly, one of the points to be noted is the issue of raising conscious parents.

We occasionally hear about the applications that direct children to commit suicide. The incident experienced by a friend of mine whose child jumped from the seventh floor to fly like Spider Man is still fresh in our minds. One of the ways to protect them from digital threats is to play with them. The greatest model in this regard is Prophet Muhammad (p.b.u.h.). He showed mercy to children, and he kissed and hugged them. The capitalist system, which knows no bounds in production, will generate many different elements on the virtual media to earn from children, and it will do anything to capture children's attention.

Performing studies to build a rationally and mentally-strong generation should be among the objectives of each academic for their societies, particularly for Turkish society. Projects should be generated to protect the concept of family in all steps of human sciences.

As the faculty of divinity, we aimed to review the institution of family from different aspects. With the topics ranging from domestic health to separation in a family and from an Islamic family to a modern family, we aimed to make a contribution to the literature.

I would like to take this occasion to extend my gratitude to all academics who contributed to this issue of our journal and who served as reviewers, to Ali GÜR – our esteemed rector who helped this journal be published – to Şehmus DEMİR who is our esteemed dean, and to all academics and administrative personnel of our faculty, and I would like to greet all of our esteemed readers.

Prof. Dr. Mehmet AKBAŞ

Faculty of Divinity, Gaziantep University

Issue Editor of The Journal of Theological Academia

الكلمة الإفتاحية

الحمد لله والصلاة والسلام على رسول الله.

في فرنسا كانت أم مسيحية تمسك بيد طفلها البالغ من العمر سبع سنوات، ووقفت على باب مسجد. عندما سألتها إمام المسجد عن سبب انتظار المرأة عند الباب، تلقت إجابة ملفتة ومهمة للغاية، قالت المرأة اللآتي: "لدينا جيران مسلمون، أبناءهم يعاملون والديهم معاملة حسنة، وأنا أريد أن يعاملني ابني معاملة حسنة أيضاً، وقد أحضرت طفلي هنا لتربيته على يديكم"، هذا هو الإسلام نفسه، أي الاستسلام للفطرة.

لقد اخترنا في هذا العدد من المجلة الأكاديمية لكلية الإلهيات أن نتناول مؤسسة الأسرة، وهي أهم مؤسسة يجب أن تستسلم للفطرة، وقدمنا لقرائنا الأجزاء وجهات نظر مختلفة عن هذا الموضوع، ونحن نشكر الله لتوفيقنا في إصدار عدد جديد في هذه المسألة المهمة.

ويلعب دفاع جميع الشرائح المثقفة عن هذه المؤسسة الحياتية التي يشار إليها مؤخرًا في تركيا باسم «القلعة الأخيرة» دورًا حيويًا في الحفاظ عليها وحمايتها وعدم تعرضها للهجوم سواء من الداخل أم الخارج، حيث يجب ذكر واجبات الوالدين تجاه الأبناء بشكل متكرر، وعدّ حماية الأجيال الشابة من عذاب جهنم التي وقودها الناس والحجارة، أنه الواجب الأعظم.

كما يجب أن يظل نوع النموذج الأسري الذي يوصي به الإسلام في العقول دائمًا من خلال الخطب والمواعظ والدراسات الأكاديمية والدراسات المستقلة، من المهم جدًا أن تكون المساجد، التي يجب أن تكون في قلب حياتنا، هي الأماكن التي تذهب إليها أسرنا مرة واحدة على الأقل يوميًا وقد تكون هذه المرة هي صلاة العشاء، وبين الحين والآخر. عندما أتحدث عن بناء المسجد النبوي، أسأل طلابي قائلًا: "هل ذهب أحدكم إلى مركز التسوق مع والديه خلال هذا الشهر؟" ويرفع عدة أشخاص أصابعهم في المجموعة المكونة من ثلاثين شخصًا، فأسأل: "حسنًا، هل ذهب أحدكم إلى المسجد لأداء الصلاة مع أهله هذا الشهر ولو مرة واحدة؟" ولكن للأسف، لا يرفع أحد أصبعه. بالطبع، يجب على الأكاديمية أيضًا أن تبذل جهدًا حتى تصبح مكانة الصلاة التي يؤديها المسلمون جنبًا إلى جنب، وهي العمل التوحيدي، في مركز حياة الأسرة الإسلامية. وعندما تفهم أهمية هذا العمل عبر الدراسات، نتمنى من الله أن ينشأ جيل من الشباب المخلصين المعلقة قلوبهم بالمساجد، وسيحملون الأسرة الإسلامية إلى مستقبل أفضل، وسوف تنشأ الأسر التي تعلي قيمة إرضاء الله تعالى وتقدمه على القيم كافة، وسوف تنشأ على أكتاف هؤلاء الشباب.

يجب الحرص على عدم إهمال الأطفال في الأسرة، وتحويلهم إلى سجناء للتلفاز أو الهواتف الخلوية. وهذا يفتح الباب أمام جريمة كبرى، لأن الأدمغة الصغيرة ليست في المستوى الذي يمكنها فهم ما هو ضار وما هو مفيد. وتجدر الإشارة هنا إلى أننا نشهد أحيانًا سلوك الآباء الجاهل في المجتمع، حيث نرى الوالدين يتركان الأطفال أمام التلفاز بحجة ألا يسيء الطفل التصرف. وإن تأهيل الوالدين، وتقديم التوجيه بشأن تربية الأطفال هو مسألة حاسمة فيما يتعلق بالحفاظ على "القلعة الأخيرة"، فيجب تخصيص بضع ساعات للأطفال كل ليلة، ومن المهم جدًا لعب الوالدين معهم، واحتضانهم، وإظهار الحب لهم، وتخصيص الوقت لهم كي لا

يسيطر عليهم العالم الرقمي، ومن الأمور التي يجب تسليط الضوء عليها هي قضيتنا المتعلقة بتأهيل أولياء الأمور الواعين.

إن برامج الانترنت التي تدفع الأطفال إلى الانتحار هي مسألة يسمع عنها الجميع تقريباً من وقت لآخر، ولا أنسى طفل صديقي الذي أراد أن يطير مثل الرجل العنكبوت، فألقى بنفسه من الطابق السابع، فلا يزال تأثير هذه الواقعة قوياً علينا. إنه طريقة حمايتهم من مخاطر العالم الرقمي هي اللعب معهم. وفي هذا الصدد أعظم قدوة لنا هو آخر الرسل سيدنا محمد (صلى الله عليه وسلم)، إذ كان يحب الأطفال ويعانقهم ويقبلهم. إن النظام الرأسمالي، الذي لا يعرف حدوداً في الإنتاج، سينتج الكثير من الأشياء في العالم الافتراضي من أجل التربح من الأطفال، وبالطبع لن يتردد أبداً في تحقيق أقصى درجات الإفساد في سبيل ذلك.

ولبناء جيل المستقبل القوي فكرياً وعقلياً خاصة في المجتمع التركي، يجب أن يكون ضمن أهداف جميع الأكاديميين إجراء دراسات محكمة حول الأسرة، ويجب إنتاج مشاريع في جميع مجالات العلوم الإنسانية لحماية الأسرة على وجه الخصوص.

ونحن في كلية الإلهيات، حاولنا مخاطبة الأسرة تحت عناوين مختلفة في هذا العدد، حيث أردنا الإسهام في هذا المجال إلى حد ما بدراسات تتعلق بصحة الأسرة، والتحول إلى الفردية داخل الأسرة، ومفهوم الأسرة الإسلامية، ومفهوم الأسرة الحديثة.

وبهذه المناسبة، نود أن نشكر جميع المحاضرين الذين أسهموا في هذا العدد من مجلتنا، والأكاديميين الذين عملوا كمحكمين، ورئيس الجامعة علي غور، وعميد الكلية شهموس دامير، والموظفين الأكاديميين والإداريين في كلية الإلهيات، الذين كان لهم الفضل في نشر هذا العدد من المجلة.

أ.د. محمد آقباش

كلية الإلهيات جامعة غازي عنتاب

محرر العدد في المجلة الأكاديمية لكلية الإلهيات